

FOUNDED 1893

Sloboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Sloboda: (201) 434-0237

UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік \$100.00, на півроку \$60.00. Для членів УНСюсу \$75.00 річно, на півроку \$40. За кожну зміну додає \$10.00.

Чекі і "money orders" виставляти на "Sloboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні виправити і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Силим

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Чи справді тероризм здобув перемогу?

Опублікування у щоденнику "Вашінгтон Пост" маніфесту терориста, що його популярно називають "іонабомбером", викликало велике занепокоєння серед загального населення країни. Занепокоєння не за причини змісту маніфесту, що складається із 35,000 слів, де автор закликає до революційної протидії в обороні виключеного опертя суспільства на індустріальну технологію, але радше тривога, чи цією поступливістю не віддано надто багато уваги цьому обвинуваченому невинним людям. Вже сам факт вимоги надрукувати його думки у "Вашінгтон Пості" або "Нью Йорк Таймсі", на думку багатьох, показує про безвідповідність суспільства пристосованості йому. Бож терориста всім пам'ятати, що цей досі невідомий терорист впродовж 17-ти років опинився в 16 в'язниць, якими увів три особи та поранив 23, а всі заходи державних органів безпеки віднайшли та зупинили його досі удачі злочини не увінчалися успіхом. Все, що вдалося зробити — це відтворити дуже уявний портрет середнього віку блондина, обличчя якого навіс закрите капюшоном. Тому й нічого дивного в тому, що у пересічного громадянина виникає страх, що може й справді країна дішида до кульмінаційної точки, як її бути? А не знайшовши відповіді на ці питання, вибирає шлях найменшого опору. Тоді виникає питання: чи справді терористи-убивці стають переможцями? А за ним насущається інше, чому потрібно тероризм, вбивства і насильства, щоб звернути увагу того ж таки суспільства на проблеми, які в майбутньому можуть стати загрозю усього людству?

Видавці обидвох щоденників сказали, що погодилися на вимогу "іонабомбера" за порадою Дженет Ріно, генерального прокуратора, та Люїса Фрі, директора ФБІ, беручи до уваги в першу чергу громадський безпеку. Вони також підкреслили, що це було спільне рішення керівників обидвох видань і базувалося виключно на гуманітарних, а не на журналістичних засадах. А сподіваючись занепокоєння громадськості тим фактом, що преса піддається вимогам терориста, поспішили заспокоїти, що це винятковий випадок і не повинен стати журналістичним прецедентом. Однак, незважаючи на ніщо, керівники обидвох видань уважають, що зробили правильне рішення в обставинах представлених їм надто ризикованих можливостей. Велика кількість журналістів були раді, що не на їхню долю випало робити так важке рішення, а преліментарні опити, проведені журналом "Пресс Тайм", видання Асоціації газет Америки, виявили, що 58 відсотків із 135 редакторів і видавців в країні сказали, що зробили б так само. А 42 відсотки сказали, що цього не зробили б. Були і такі голоси, що виключно приписали винуватість, який поставив видавців у безвідхідне становище, і тому будь-яке рішення було б для когось неправильним.

Критики виявилися дуже жорстокими, твердючи, що це рішення було неправильним і дуже короткозорим, бо в основному винагородило злочинця і тим самим заохотило інших. Критика, основною якої завжди повинна бути, за твердженням словників, здатність розрізняти, дуже часто забуває за що істинну, а коли це стається, то все втрачає перспективу користі та поширює сумніви і пересуди.

У цьому випадку майбутність сама покаже, чи рішення було правильним в обставинах не для всіх зрозумілих, а людина, яка вибирає жадтя та спричиняє біль і страждання іншим задля бачущості власного, "я" ніколи не буде переможцем.

Дописів з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з померлими згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані черев дама листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід подати разом дотримуватися великих відступів помірних розмірів і писати розбірливо (декотро розуміє що вимоги як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки між рядками, щоб було добре видно, право та ліво). Допис слід надіслати до редакції до десяти днів після опублікованого. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити його. Просимо дописувачів подати повні імена і прізвища з своїх матеріалів, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійськи і по-українськи. — Редакція

Мирослав Семчишин

ПЕРШІ ЛАСТІВКИ ВІДРОДЖЕННЯ СХОДУ

Тема відродження Сходу України, при чому мається на увазі південно-східні області, у нашій публіцистиці не нова. Проблема відродження і просвітництва десяти областей, які в загальному бляжся економіки України мають фундаментальне значення, чи не від перших днів нашої відродженої державності не хвилює її сторінок преси, наукових, фахових досліджень, а що вже говорить про національно-культурну протидію фактор. Центром уваги став Донбас (Донецчина) з двома великими індустріальними комплексами — м. Донецьке (1.2 млн. населення) і м. Луганське (0.5 млн.), тобто регіони, відомі своїми великими покладими вугілля й інших корисних копалин.

У національно-культурному відношенні ця п'ята частина української території з понад 10-мільйонним населенням майже тотально зросієшена. У своїй основній масі це населення, яке завжди було українське, зі своєю типовою народною культурою, українською мовою, багатим фольклором, майже зовсім втратило своє національне обличчя. Воно втратило всі не всі ознаки своєї національної генетики, національної культури, історичної самобутності. Довело до цього 340-літнє панування імперської Росії і 70-літнє російсько-комуністичне — ці дві системи, які своїми раціональними методами практикували етноцид на живому тілі народу.

Донецчина і суміжні з нею території мають в історії України свої славі сторінки. А писали що історію заборзяти козаки, які впродовж століть охороняли кордоні різних степів від ворога. Десятки сіл і містк палилися іменами козаків-запорожців, які в XVI—XVIII ст. заснували ці населені пункти. Саме тут велася доволі боротьба між російськими і українськими козаками за Святогірський монастир, а головним героєм їм був поставлений народом Іван Богун, і тут велася боротьба отамана Івана Сірка

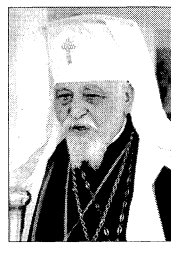
Володимир Жила

ІСПОВІДНИК ВІРИ — ЙОСИФ СЛІПНИЙ

Ярослав Пелікан, "Ісповідник віри між Сходом і Заходом: портрет українського Кардинала Йосифа Сліпного". З англійської переклав Василь Януш, ред. О. В. Яковенко. В-во "Варта", Київ, 1994, стор. 302.

Учення Христа всеяльне, те, що було вірою. Його віриш, всеяльність і досконалість прагнуть збагнути і пояснити чимало широкі і світлі уми. У своїх роздумах вони намагалися вказати, що з появою християнства людство сягнуло самих вершин поступу. Адаже християнство озброїло їх всеохоплюючим знанням і допомогло зрозуміти, що Христове вчення в питаннях розвитку — це безконечна динаміка безмежної досконалості.

Цю віриш і досконалість Христового вчення пильно укріплювали у нашому народі протягом усього життя негноминий український ісповідник віри — Йосиф Сліпний. Він належить до перших мислителів нашого часу, який пильно старався з'ясувати свою роль посередника між православ'ям і католицизмом, поміж національною ідентичністю і еклезіологічною універсальністю, залишаючи при тому напоруч вірним свої Церкві, як це він засвідчив своєю діяльністю та своїм життям на волі й в ув'язненні.

Книжку Ярослава Пелікана "Ісповідник віри між Сходом і Заходом: портрет українського Кардинала Йосифа Сліпного" в перекладі на українську мову складають дві частини: "Славаши Йосифа Сліпного" (розділи: "Церква між Сходом і Заходом", "Спіра надання Кирила і Методія", "Помісність і католицизм в історії слов'ян", "Зразки східно-західного примирення", "Далекогляді плани Андрія Шеншицького"), "Покликання Йосифа Сліпного" (розділи: "Святий Тома з Аквіну: томізм як слов'янське наголошення", "Реформи богословських студій", "Незвичайний в'язень", "Митрополит в екзилі", "Кардинал" і "Патріярх").

I

Першим кроком до цього було заснування національно-демократичної організації Донецького обласного Т. Шевченка. І саме з почини діячів донецького ТМТ лише у 1994 році постала неперманентна громадська організація Український Культурологічний Центр, а його ініціатором і головою став д.р. текстних наук Володимир Білешкий. Основна мета УКЦентру — відродити українську культуру на Донецькому, починаючи від рідної мови і через просвітницьку, видавничу діяльність змагаючи до трансформації місцевого суспільства з комуністично-московського минулого в українське.

Торік спеціальним випуском (виданням) літературно-мистецького і політичного журналу "Донбас" (орган Спілки Письменників України, що від 60-х років містить матеріал українського і російською мовами), появилися перша книжка-підручник для учнів загальноосвітніх шкіл, технікумі і гімназій, як посібник з народознавства і краєзнавства, "Таємниці духовного скарбу" (автор В. В. Оліференко і Ф. Д. Пустова). Вишла вона тиражем 50,000 примірників, а причиною до цього видання донецьке ТМТ і Культурологічний Центр Донецьчини. І це була сама та перша "ластівка" започаткованої на донецькому ґрунті видавничо-східної акції, що повинна піти далі новим і наслідком.

Перша частина книжки містить історію південно-східної України, зокрема Донбасу, історично-етнографічні нарис про значч, обряди та врівання, описи народного життя, одягу. Окремо відображена церковна архітектура та дослідження місцевого фольклору.

Другу частину книжки складає знаменита стаття Ліни Костенко "Душа тисячоліття шукає себе в слові", а за нею йде стаття "Етнографічно-фольклорні елементи в художній літературі як засоби відродження народної

(Продовження буде)

Галактон Чіпка

Скок у майбутнє

Передрукуюсь з квітня 1995 року, що випав до 50-річчя незалежності України (за редакцією Романа Кучинського), як він узявся собі редакцію "Діла" в 2038 році. — Ред.

Повітряний ровер випливає із-за муру камінь, хвилюю потпіра крилами на місці і врешті легенько осів на землю, точніше на "Площу Просвіти". З роверу зліз громадянин середніх літ, у спортивній одязі і розглянувся по каміньчани.

— За чим шукаєте, добродію? — спитав поліцейський, підійшовши швидко і чітко позадоровившись.

— Будь ласка, скажіть редакції "Діла".

Поліцейський підніс зивнову брови: — Не знаєте, де редакція "Діла"?.. Хіба ви не з заграїни?!

— Ні. Я селянин з Борщівщини. Але у Львові родив бувало і тому не мав змоги.

— Цікаво, Далебі цікаво... Позвольте! — і шокуючи словами, узяв у руки матеріал, який він хотів показати на величній будинку.

Селянин поглянув і цюйно терпів запитанням, що між осямим та дев'ятим поверхом тягнеться на каміньчаних напис: Редакція "Діла".

— Ох, вибачте! Я не доглянув. Дуже дякую. Хочу собі, власне, заперемурувати "Діло".

— Заперемурувати? То чого ж нам редакції?.. Ви зайдіть до адміністрації!.. А хіба ж там не знайдете вже й адміністрації?!

— Очевидно що ні. Адміністрація ось тут! — і показав рукою на інший будинок.

Селянин аж засміявся.

— Фі-фі-фі! Аж два будинки...

— Не да, а п'ять. Отсе редакція, отсе адміністрація, а тамте експедиція, в подірою друкарня, а збоку гараж на авто.

— Дякую за пояснення, а так би довше часу стравити.

Громадянин уклонився, поліцейський засалютував і розійшлися.

Підпровадивши ровер під каміньчани адміністрації, хотів уже селянин зівстати його під муром, але підбіг якийсь хлопчина в однострої і запитав:

— Ви до "Діла" може?

— Так!

— То прошу з ровером за мною.

І поїхав його до гаражів.

— Отут прошу собі поставити ровер, бо на вулиці не вільно і небезпечно. Можете щось потягнути...

Громадянин витягнув калитку.

— Що ви, пане добродію? — зжахнувся хлопчесь. — Мені нічого не належить.

Після того громадянин увійшов до будинку адміністрації.

— До якого відділу? — спитав його діловий дверник.

— Хочу заперемурувати "Діло".

Третій поверх. Відділ перемурати, сімнадцятий число, з відні на ліво.

Громадянин сів у вінду і поїхав.

Пологодивши справу пішов оглядати ціле підприємство. Перетрим внутрішній телефон задзвонив до відділу пропаганди: "Прошу дати одного урядовця до товариства для нашого перепалатника!"

Саме минав з поведомити якийсь двері. З кімнати вибігли три молоді і кинулися до вінду.

— Куди вони так? — запитав громадянин.

— Це летуні. Нині виждають наші репортери на місячний обіз.

Переїхавши до будинку редакції, Тиша аж у церкві.

— То в нас не пишуть машинками?

— Навпаки. Тільки машинками. Але раз: двері герметичні, а два: машинки тиші. Це не так як давно бачили. Маємо в музею машину

Зберігасмо правис оргінату.

У першу річницю смерті св. п. А. Кушніра

Св. п. А. Кушнір

Не хочеться вірити, що вже минає рік, як родина та українська громада Філадельфії 21-го вересня 1994 року відправила в дорогу вічного спочинку заслуженого союзного та громадського діяча св. п. Андрія Кушніра, який помер по довгій недугі 17-го вересня на 72-му році трудового життя.

А. Кушнір народився в селі Будилів, повіт Тернопіль, Галичина, де вже в молодому віці був активним у громадській праці, як читальня "Просвіти", кооператива, хліборобський антикл при Сільському Господарстві й інш.

Україну покинув 1942 року, виїхавши до Німеччини, де працював в околиці Регенсбургу, а по закінченні Другої світової війни перейшов до табору в Ангсбург, де одружився з молодістю українкою Фаворною Івасів. В 1949 році ця молода пара приїхала до Америки, отримавши працю в Південній Кароліні, але по короткому часу переїхали на сталі перебування до Філадельфії.

У Філадельфії Андрій негайно включився в громадську працю. В першу чергу став членом з дружиною братської установи УНС, відтак членом 6-го Відділу ООЧУС, Відділу УККА, Відділу "Самопоміч" та УСО "Трибуна".

Як член 83-го Відділу УНСОУ, А. Кушнір виконав заінтересовану працю для Союзу і тому був обраний до Управи, а відтак секретарем і на тому пості служив Союзом понад 25 років. Був здебільше організатором нових членів, а доводилося по службам отримувати почесні грамоти за організаційну працю. Належить згадати, що Андрій понад 20 років належав до Управи Філадельфійської Округи на пості організаційного референта. Також, як заслужений союзовець, був делегатом на п'ятих конвенціях УНС.

Про заслуги покійного А. Кушніра переповненою громадською службою те, що під час Парастасу, 20-го вересня, який відслужив о. Нестор Івасів в похоронному заведенні Насевича, зібрався сотні громадян-друзів, представників організацій, сусідів, а найбільше союзовець, щоб пошанувати з ним. Слід згадати, що біля національного прапора біля домовини був також прапор Філадельфійської Союзної Округи, отриманий за організаційні заслуги, до яких належить додати і А. Кушніра.

Степан Гавришин

Допомога Україні з Чехії

Українське Лікарське Товариство в Чеській Республіці спільно з Об'єднанням Українців у Чеській Республіці здійснило гуманітарну допомогу для українських лікарів в рамках діяльності Інституту власкостів лікарів у Празі.

Ярослав Бабюк

гослова УЛТ в ЧР

Наталія Голочанова

заступник голови УЛТ в ЧР

Василь Михайлович

уповноважений здійсненням

Свято державності в Міннеаполісі

27-го серпня в н.р. в залі Українсько-Американського Центру в Міннеаполісі відбулося урочисте відзначення четвертої річниці проголошення вілності й незалежності України.

Напередодні свята, а саме в середу, 23-го серпня, в тій же залі, відбувся величавий концерт "Черкаський козацький" в Україні, тепло прийнятий глядачами.

Місцеве громадське свято державності влаштували Відділи УККА та УКРАДІ Міннеаполіс. Свято розпочалося "Привітанням" із ринками та хлібом і сіллю, у виконанні дітям тапшавової групи "Черемш" під керівництвом Оксани Бринь. Вступне слово промовив П. Кміт. "Україно" сл. Т. Яворського декламував В. Новосад. Доповів на тему "Привітанням" в українському національному гімні "Ще не вмерла України".

Ольга Змага-Хороль

Ансамбль бандуристів в Евпаторії

Місто Евпаторія розташоване в західній частині Кримського півострова на узбережжі Босфорської бухти, Каламійської затоки. Місто славиться своїми курортами — понад 80, із яких 20 — дитячі. Унікально тепле море омиває Евпаторію з трьох боків, причому під час зливи бережеві затоки має чудовий піщаний пляж.

Купальний сезон триває там від травня до вересня. Клімат в Евпаторії постійно сухий — хвиляється легко насух у спеку. Тривалість сонячного сяйва — 2,500 годин на рік. Евпаторія відвізана здален з лікувальної грізю та мінеральних вод, а також озер, відділених від Чорного моря. Туті ідуць лікувальні перспективи, які ґрунтуються на реватизмі, захворюваннях органів дихання, пирок та ті, що хворіють нервовою системою та на органи травлення.

Повітряні ванни в Евпаторії мають багату історію, які розташовані по різних місцях Криму й Кубані. Його виконання керують сьогодні андіан та члени Севастополь, Ялти, на Зеленому Кліні, Камчатці, в Евпаторії.

Повітряні ванни в Евпаторії мають багату історію, які розташовані по різних місцях Криму й Кубані. Його виконання керують сьогодні андіан та члени Севастополь, Ялти, на Зеленому Кліні, Камчатці, в Евпаторії.

Навчання бандури при

Частина ансамблю бандуристів в Евпаторії

В Евпаторії діє один із найбільших краєзнавчих музеїв, є там і пам'ятки архітектури з XVI-XVII століть.

Після страшного голоду та винищення кобзарів і лірників, після масових переслідувань і переселень, нарешті з початком 60-их років наступила короткотривала відлига, за якої й було створено при Музично-Хоровому Товаристві України об'єднання кобзарів, котрі хоч і поїснювало недовго, проте започаткувало відродження кобзарського мистецтва.

Серед ентузіастів цієї справи був і Олександр Нирко з Ялти. Діставшись на працю вчитель бандури при Ялтинській Мистецькій Академії, він поставив собі за завдання довести, що Крим — це не тільки українська мова, а й дзвінка українська бандура. І йому вдалося зробити чимало хоч не раз доводилося наражатися на не-

Микола Чорний

Дослідник

Золотий ювілей гімназії і табору

8-го-10-го вересня гімназистів і мешканців переселеного табору на Гангофер Заліоні у Регенсбурзі, Німеччина, відзначили вродство з'їздом і бенкетом 50-ліття існування гімназії й табору. До ресторану з'їзду, у тому числі з Торонто, Чикаго, Вашингтон, Парми, з Каліфорнії і навіть із Німеччини та Англії. З нагоди 50-ліття Ювілейний комітет приготував з'їзстову й ефектно оформлену програмну 25-сторінкову односторінку з статтями, поезіями та зніманнями таких авторів, як д-р Ігор Маснік, Богдан Маланяк, Петро Бабюк, директор гімназії проф. Микола Величко, поет Євген Маланюк, Оксана Теодоренко, Людмила Почтар, поет Богдан Крайній, о. Мітра Ганушківський, Богдан Микитин, а гарне слово виконав мистець Іван Янів.

Годиться коротко відмітити, що Регенсбург — це дуже старинне, історичне місто з цінними архітектурними будівлями, гарно покладене над рікою Дунай у Баварії. Гімназія й табір в Регенсбурзі належали до найкращих та найкраще організованих на теренах Німеччини й Австрії. Першим і останнім директором гімназії був російський проф. Микола Величко, що втративши одинокого сина в УПА, всю свою енергію та любов присвятив вихованню української молоді. У таборі діяли Капелла бандуристів, театр Блавацького, церкви, молодіжні, спортивні, науково-

культурні та суспільно-політичні організації. Під умовою рукою посадинок оселі інж. Ярославина Сербина таборі процвітали під кожним аспектом.

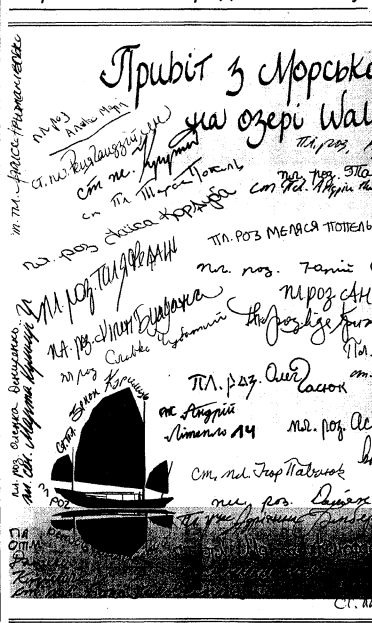
Ініціативний Комітет підготував до Ювілею підготовку до ювілейного доповіданням д-ра Ігора Масніка та енергійного й працьовитого Богдана Маланяка з штабом інших осіб (д-р Василь Лучків, Людмила Почтар, Оксана Теодоренко, Іван Янів, Славян Маланяк-Оранська) задовільно виявився з свого не легкого завдання і вшанування Ювілею пройшли з успіхом. Кульмінаційною точкою з'їзду був, очевидно, гала-бенкет з мистецькою програмою, яку змінив провід гімназії й табору Маланяк-Оранська зачитала Регенсбургу Люба Гурко-Боднар. Спершу вона попросила до святочного слова голову Комітету д-ра Ігора Масніка. Слідуючою точкою була молитва-молитва, на тлі Заповіту Шевченка, під звуки музики Людмили Почтар, Оксана Теодоренко, Іван Янів, Славян Маланяк-Оранська зачитала Регенсбургу Люба Гурко-Боднар і Славян Маланяк-Оранська зачитала імена померлих о. Катехізис, професорів та учнів. Присутні повстали з місць достойно звеличили цей зворушливий момент. Потім Люба Гурко-Боднар привітала неперситувального пластове дітя в перадала на руки присутньої дружини Володимири сердечні побажання від цілого з'їзду скорого видужання. З черги о. Зайль поблагословив молитвою трапезу і поіано вечерю. Під

кожен народ має своїх героїв. Наша історія невід'ємно пов'язана з іменом Богдана Хмельницького. Талановитий полководець, мудрий організатор і дипломат, мужня, воля, сміливість людини, — "Славетний гетьман України". Саме таку назву має документальна виставка, присвячена 400-річчю від дня народження Б. Хмельницького, що відкриє 14-го вересня у Центрі "Український Дім" у Києві.

Багатограючу фігуру гетьмана важко висвітлити однією виставкою, але й автор — кандидат історичних наук Парфенович Микола Дмитрович доклад багато зусиль, щоб зробити це якомога повніше. На виставі представлені унікальні документи з Центрального державного архіву Києва, Львова та головного архіву старовинних

Листи, універсали, накази та угоди, заяви, умови та інструкції повстанців, напелітливий і ціленаправлений політичний під час визвольної боротьби українського народу 1648-1654 років проти польсько-шляхетського про-

Вступаєте в члени Українського Народного Союзу

в Регенсбурзі — на Союзівці

дуючої зустрічі в Регенсбурзі".

10-го вересня вранці у місцевій церкві відбулася служба Божого з'їзду всіх приїжджених на обох з'їздах. Вівчавляли о. Архимандрит д-р Любомир Гурко-Боднар, котрий вголосі дуже повчально проповідував про покличання, та місцевий парох о. Володимир Зайль. По розмаїтих імпрезах удень були гімназисти Регенсбургу зібраними біля ватри над потопом у лісі поспівати пластові пісні. Важко вірити, що й по 50 роках гімназисти з Регенсбургу потропають викресати в своїх серцях стільки любови, приязни та дружби і то мимовже старшого віку та різних життєвих шляхів, невдач, клопотів, а то й трагедій.

Вони все вертають до цього озороного календарно-калінового містка молодості і тягlosti. Уважано, що спомини мунгого з'їзду і дуже продуктивні, потрібні і їх треба кінцею племати. Вони наші той ланцюг поколінь, насмучують і зміцнюють надумою, ми пригадуємо минуле, нашу юність і молодецький запал і наші самі себе відмолюємо. І аналізуємо, проведено та порівнюємо з сьогоденням, ми можемо зробити прогнози прийдешнього та передати їх нашим нащадкам. Тож до наших побачень знову на черговому з'їзді Регенсбургу і Божих ласк для всіх гімназистів і таборів.

Д-р Володимир Боднар

Славетний гетьман України

неволювання і створення незалежної держави в межах всього українського етносу. Особливо угад акцентується на політич. пов'язаних з створенням Козацько-політського війська та Жовтневих перемог: на Чолові Волах (травень 1648 р.), під Корсунем (вересень 1648 р.), під Пилипцями (вересень 1648 р.), у Зборській битві (серпень 1649 р.) під Батогом (вересень 1652 р.) й Жванчів (вересень 1653 р.) та інших. Чільне місце займають документи, що стосуються політичної та дипломатичної діяльності Хмельницького, його постійні намагання створити Українську козацьку державу, наладити зв'язки з турецькою, Трансильванією, Росією, Швецією, Польщею та іншими країнами. Значна частина експозиції відображає матеріал про акти об'єднання України з Росією, про спроби Б. Хмельницького з російським урядом.

Листи, універсали, накази та угоди, заяви, умови та інструкції повстанців, напелітливий і ціленаправлений політичний під час визвольної боротьби українського народу 1648-1654 років проти польсько-шляхетського про-

Світлана Маріонна, мистецтвознавець. Київ.

ДОПОВНЕННЯ

У статті про "Відзначення двох ювілей УВАН", що появилася в н.р. 176 з 16-го вересня у напому щотижневому пропущено привітати діючого президента УВАН в рр. 1991-92 Михайла Борещко. — Ред.

